

Remissvar: Hyggesfritt skogsbruk – Skogsstyrelsens definition

(Dnr 2020/3733)

Inledning

Skogsstyrelsen har sänt ut en remiss av en definition av hyggesfritt skogsbruk, då Skogsstyrelsen sedan 2005 haft ett uppdrag från regeringen att verka för att kunskapen om och omfattningen av hyggesfritt skogsbruk skall öka. Skogsstyrelsen pekar dock på att det inte funnits någon definition vad som menas med hyggesfritt skogsbruk och har därför tagit fram förelagd remissutgåva av en sådan. I rapporten beskrivs även en definition av begreppet hygge.

Övergripande synpunkter

Svenskt Friluftsliv menar att det är mycket bra att Skogsstyrelsen nu föreslår en gemensam definition av vad ett hyggesfritt skogsbruk är samt vad ett hygge är. Storleken om 0,25 hektar, som gräns för ett hygge, anser Svenskt Friluftsliv rimlig.

Svenskt Friluftsliv anser även att det är viktigt för framtiden att det sker en kunskapsspridning om olika former av ett hyggesfritt skogsbruk, speciellt i tätortsnära områden och andra områden där ett aktivt friluftsliv förekommer.

Svenskt Friluftsliv menar att Skogsstyrelsen, med utredningen som underlag, bör erbjuda möjligheten till ett antal exkursioner i fält där Skogsstyrelsen exemplifierar olika former av hyggesfritt skogsbruk/skogsbruk anpassat för friluftsliv. Detta kan ingå i Skogsstyrelsens "Målbilder för god miljöhänsyn", Målbild för hänsyn till friluftsliv och rekreation.

Terminologin

Svenskt Friluftsliv reagerar på den inomvetenskapliga terminologi som används i remissutkastet (ex vis §5-kurva, huggningsklass K2, huggningsklass R1, målklass PG, PF/K m.fl.). Det må vara välkända begrepp bland de som har skogsutbildning, men gör rapporten svårsläst för dem som saknar sådan. Svenskt Friluftsliv önskar därför att Skogsstyrelsen ser över språkbruket och i den mån det låter sig göras och ändrar språkbruket. I annat fall förklara terminologin via fotnoter i texten.

Naturvärden

Skogsstyrelsen skriver på sid 43 att hyggesfritt skogsbruk per automatik inte leder till naturvärden stärks eller bevaras och menar att det är utformandet i fält som avgör hur olika skogliga värden påverkas. Svenskt Friluftsliv delar denna uppfattning, men menar samtidigt att förutsättningarna för att öka de sociala- och biologiska värdena ökar med ett hyggesfritt skogsbruk. Svenskt Friluftsliv saknar därför en diskussion om vad hyggesfritt skogsbruk skulle kunna göra för den biologiska mångfalden och friluftslivet. Svenskt Friluftslivs hypotes är att en större andel skogar som sköts med hyggesfritt skogsbruk (på ett bra sätt) minskar behovet av skogar som avsätts som reservat. En funktionsspecialisering av landskapet kan inte vara lösningen på skogens konflikter, i stället behövs ett landskapsperspektiv på skogsbruket.

En ny målklass

För friluftslivet är det viktigt att det finns skogar/miljöer i närheten av människors bostadsort – det är där merparten av friluftslivet bedrivs. I SCB:s undersökning (Vistelser i skog och mark 2018–2019) syns stora skillnader i hur ofta man varit ute i skog och mark de senaste 12 månaderna 2018-2019 beroende på om respondenten bor i glesbygdsområden eller storstadsområden. Icke förvånande är det en lägre andel av befolkningen som varit ute i skog och mark i storstadsområdena än i glesbygdsområdena. I den utsträckning markägare i sådana områden med tätortsnära skog genomför någon typ av skogsbruksplanering ser Svenskt Friluftsliv behovet av att tillskapa en ny målklass för skogens sociala värden. Svenskt Friluftsliv bedömer det som viktigt för friluftslivet att så blir fallet för att därigenom få möjlighet att påverka tillgången till lämpliga områden för friluftsliv.

För låg medelhöjd

På sid 33 förs diskussioner om hur hög en ungskog bör vara innan en skärm avvecklas, för att brukningsmetoden skall kallas hyggesfritt skogsbruk. Skogsstyrelsen hade i utgångspunkten en målbild om 5 meter (vilket Svenskt Friluftsliv känner igen från den diskussion som fördes i fokusgruppen vi deltog i). Men Skogsstyrelsen skriver att vid workshop med skogsbruksspecialister och skogsskötsel forskare sänktes denna rekommenderade medelhöjd till 2,5 meter. Detta är en halvering och det har inte förankrats i någon annan fokusgrupp. Svenskt Friluftsliv delar inte bedömningen att en medelhöjd på 2,5 meter ger en skogskänsla. Svenskt Friluftsliv avstyrker detta förslag om medelhöjden endast är 2,5 meter. Det är vår bestämda uppfattning att detta inte ger en ”skogskänsla”.

Diskussionen och övervägandena på sid 38 om hantering av naturligt uppkomna skador vid t.ex. stormfällning delas av Svenskt Friluftsliv.

Ulf Silvander

Generalsekreterare

Svenskt Friluftsliv